

Verslag 24ste Veterinaire Informatiedag voor Seniordierenartsen

28 november 2018, Boerderij Mereveld te Utrecht

Het ochtendprogramma

Aan de geel/bruine kleur van de beuken langs de weg naar Boerderij Mereveld was af te lezen dat het om een Najaarsbijeenkomst ging. De dag werd door zo'n 110 dierenartsen bezocht.

Om half elf stond er al een rij voor de registratiebalie. Iedereen stond blijkbaar te trappelen om dat halve uurtje vooraf goed te benutten. Uiteraard was er koffie en voor de hongerigen onder ons en voor de verre reizigers was er een forse krentenboterham.

Met veel handgeklap lukte het Jan Peelen de collega's los te rukken uit hun gesprekken. Namens de Projectgroep Veterinaire Informatie voor Seniordierenartsen heette hij de aanwezigen welkom en gaf hij een overzicht van wat hen te wachten stond.

De eerste spreker was **Tjerk Bosje**, hoofdredacteur van het TvD en lid van het bestuur van de KNMvD.

Hij memoreerde dat het financieel niet goed gaat met de KNMvD. Het ledental blijft redelijk constant, maar steeds meer dierenartsen zijn werknemers, die een minder hoge bijdrage betalen. Bosje vraagt zich af of de leden de KNMvD zien als een vereniging of als een leverancier van diensten; of de Maatschappij moet staan voor een gezamenlijk of voor eigen belang. Een belangenvereniging zou vooral belangen op sociaal-economisch vlak behartigen. Als beroepsvereniging gaat de Maatschappij ook over diergezondheid, dierenwelzijn, etc.

Recent is de Raad van Afgevaardigden en zijn de clusterbesturen gekozen. Hieruit wordt ook een nieuw bestuur gevormd. Onder het bestuur zullen verschillende commissies ingesteld worden, waaronder ook een commissie senioren. Ook zal er een commissie 200 jaar diergeneeskunde komen. Die commissies moeten de betrokkenheid van de leden waarborgen.

De Algemene Verordening Gegevensbescherming verhindert een deel van de openheid. Zo worden data van jubilea en overlijden niet meer bekend gemaakt.

Bosje besloot met: "De toekomst van de KNMvD ligt bij u, de leden". Hij is bereikbaar onder:

t.bosje@knmvd.nl

Ed ter Laak leidde daarna de volgende spreker in:

Prof. dr. ir. Remco Kort: "De microbemens".

Prof. Kort is hoogleraar "Microbe-Mens interacties" aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. Hij is ook verbonden aan ARTIS-Micropia, het enige microbenmuseum ter wereld.

De spreker plaatste de microben en de mens op een 24-uursschaal, waarbij de microben er al om een uur of 3 waren en de mens pas enkele seconden voor 24 uur.

Artis-Micropia is het museum van het onzichtbare leven. Daar wordt o.a. aandacht besteed aan het microscopisch kleine 'waterbeertje'. Dit organisme komt in twee vormen voor, een alleraardigst beestje met 8 pootjes en een volledig ingedroogd vormeloos propje. Dit laatste is een resistente, stabiele vorm die lang kan overleven. In aanwezigheid van water wordt het weer een echt waterbeertje. Tijdens de lezing plaatste de spreker wat waterbeertjespoeder onder een microscoop, deed daar wat water bij en jawel, even later liep er een levend waterbeertje over het scherm.

Natuurlijk was dit een kant-en-klaar filmpje, maar zo snel komen de beertjes wel weer tot leven.

Verder onderzoek aan microben is door de spreker gedaan door op een mooie zonnige dag in Artis aan allerlei mensen te vragen elkaar een tongzoen te geven. Strikt gedurende 10 seconden, niet korter en ook niet langer. Voor en na die kus is de mondflora van de betrokkenen onderzocht. Er bleken in die 10 seconden al gauw 80 miljoen microben over en weer te gaan.

Bij onderzoek naar de invloed van microben bij hooikoorts werd gevonden dat in grotere gezinnen minder astma voorkomt en bij stedelingen meer dan bij boeren. Hierbij bleken de toehoorders wakker en attent te zijn, want bij een kleine vergissing van de spreker werd hij meteen door het publiek gecorrigeerd.

Probiotica, bacterierijke producten in voedsel, helpen bij het voorkómen van auto-immuunziekten en door antibiotica geïnduceerde diarree.

Met een zakje gedroogde bacteriën van *Lactobacillus rhamnosus* kan eenvoudig een drinkyoghurt worden gemaakt ter preventie van diarree. Dit wordt via de Stichting Yoba for life geleverd, vooral aan inwoners van Oeganda. Inmiddels worden ruim 200.000 inwoners bereikt. De spreker had voor zijn toehoorders 50 zakjes bij zich.

Aansluitend was er een veelheid aan vragen, die naar tevredenheid werden beantwoord. Het verhaal nodigde zeker uit Micropia eens te bezoeken en aandacht te besteden aan Yoba for life.

Onder applaus werd Prof. Kort bedankt met een envelop en een verpakking, waarvan hij veronderstelde dat er een gefermenteerd product in zou zitten.

Keurig op de tijd die in het programma stond kon de lunchpauze beginnen. Na het aangeboden drankje werden ook de warme saucijzenbroodjes in de zaal uitgeserveerd. Daarna bood het buffet nog voor iedereen voldoende broodjes en uiteraard ook een stukje fruit.

Het weer leende zich niet voor een wandelingetje buiten. Maar binnen zat men tevreden rond de grote ronde tafels alles te bespreken wat er besproken moest worden.

Opnieuw kostte het enige moeite die gesprekken te beëindigen, maar uiteindelijk ging iedereen weer naar de zaal, waar die middag het klimaat op het programma stond.

Het middagprogramma

De eerste spreker over het klimaat was:

dr. Bert Metz: "Klimaatverandering. So what?"

Dr. Metz was o.a. hoofd Klimaatbeleid bij het RIVM en covoorzitter van een IPCC werkgroep. Hij schreef het boek "Controlling Climate Change".

Hij is betrokken bij diverse onderhandelingen o.a. het Klimaatverdrag, bij de European Climate Foundation en bij Grootouders voor het klimaat.

De aarde is sinds de industriële revolutie geleidelijk opgewarmd. Over de aarde verspreid in wisselende mate. In Nederland was de opwarming sinds 1910 1,7 graad. De hoeveelheid CO₂ in de atmosfeer is altijd heel wisselend geweest, maar is met name de laatste 100 jaar sterk gestegen.

Gevolgen van de opwarming verschillen voor verschillende systemen. O.a. de stijging van de zeespiegel is bedreigend.

Het Intergovernmental Panel on Climate Change zorgt voor verantwoorde en belangrijke publicaties over klimaatverandering. Dit IPCC bestaat uit wetenschappers uit 150 landen.

Aanpassing om de opwarming te verminderen kan tot op zekere hoogte, maar niet onbeperkt.

De afspraken in Parijs: opwarming beperken tot ruim beneden 2 graden en liefst minder dan 1,5 graad. Nederland streeft naar halvering van de CO₂ uitstoot in 2030 t.o.v. 1990 en 95% reductie in 2050, uit te werken in een Klimaatakkoord.

Volgens het IPCC is beperking tot 1,5 graad nog mogelijk, maar dan zou de mondiale CO₂ uitstoot in 2050 tot nul gereduceerd moeten zijn.

Broeikasgassen zijn vooral uit de industrie afkomstig maar o.a. ook land- en bosbouw (bomenkap) hebben een aandeel in de uitstoot.

Vanuit de zaal kwam als oplossing: geboortebeperving. De spreker gaf aan dat hij dat onderwerp niet bespreekt en dat het veel te lang duurt voordat deze maatregel effect zou hebben.

Als oplossingen noemde hij: op andere wijze dan met fossiele brandstoffen elektriciteit opwekken, isolatie van gebouwen, andere verwarmingsmogelijkheden, van het gas af, aanpassingen in het verkeer (elektrische auto's, beter openbaar vervoer, etc.), veranderingen in industrie en land- en tuinbouw.

Ook CO₂ afvangen en opslaan en CO₂ uit de lucht halen door meer bosbouw zullen bijdragen aan de oplossing.

De conclusies zijn dat het vaststaat dat de mens verantwoordelijk is voor klimaatverandering, dat de urgentie om klimaatverandering tot staan te brengen groot is en dat oplossingen beschikbaar zijn. De kosten van niets doen zijn hoger dan de kosten van ambitieus klimaatbeleid.

De toekomst van onze kinderen en kleinkinderen staat op het spel. Grootouders voor het Klimaat roept met meer dan 2500 ondertekenaars de politiek op voor ambitieus klimaatbeleid (www.grootoudersvoorhetklimaat.nl).

De tweede spreker over het klimaat was:

Collega Jan Pasman met een persoonlijk verhaal over de klimaatcrisis en waarom we niet reageren.

Hij verscheen voor de zaal in een T-shirt dat duidelijk maakte dat hij, net als Dr. Metz lid is van de kerngroep Grootouders voor het Klimaat.

Hij benadrukte nog eens de noodzaak de CO₂ uitstoot te beperken. Door ontbossing in het Amazone gebied wordt de mogelijkheid voor CO₂ opslag ernstig beperkt. Bovendien worden de bossen nogal eens gekapt om verbouw van soja mogelijk te maken, een grondstof voor activiteiten die met veel CO₂ uitstoot samengaan.

Hij besprak de redenen waarom we niks doen en de werking van het menselijk brein hierbij.

Ons handelen is vaak irrationeel, we willen koste wat kost niet verliezen, we hebben geen lange termijn gen en macht gaat boven waarheid.

Het een en ander leidt tot de conclusies dat er een klimaatcrisis komt als we niet snel handelen en dat die klimaatcrisis ongekende gevolgen heeft voor onze beschaving.

Toch handelen we niet omdat we vastzitten aan ons brein, die de steeds complexere wereld niet meer kan overzien. Denken we "Oh nee, geen denken aan, want mijn ..." of gaan we met z'n allen nadenken en adequaat handelen? Het is dus aan ons allen om te zorgen dat de CO₂ kraan op tijd wordt dichtgedraaid.

In de aansluitende vragen kwamen o.a. kernenergie, meer zonnepanelen, minder vlees eten en minder vliegen aan de orde.

Beide sprekers benadrukten nog eens de actie Grootouders voor het Klimaat. Onder een hartelijk applaus werden ze met een attentie bedankt voor hun bijdrage.

Namens de commissie reizen had Tine Beulink nog enkele mededelingen.

Eerst de trieste mededeling dat Emmy Bijleveld enkele maanden geleden is overleden. Emmy was lid van de commissie reizen en een trouwe deelnemer aan de reizen, tot ze afgelopen jaar door ziekte niet mee kon.

De komende reis in het voorjaar gaat naar de Baltische Staten. Tussen 11 en 24 mei worden twee reizen georganiseerd. Daarnaast lijkt er voldoende belangstelling te zijn om nog een korte binnenlandse reis te maken.

Jan Peelen sloot de dag af met de mededeling dat de **voorjaarsbijeenkomst op woensdag 27 maart 2019** gehouden zal worden.

Na het slotdrankje, het invullen van het evaluatieformulier en het inleveren van de naambadge kon iedereen na een goed bestede dag aan de reis naar huis beginnen.

Hennie Hadderingh